

Canvis en la gestió de la IT a partir de l'1 de desembre de 2015

El proper dia 1 de desembre entren en vigor els canvis en la gestió i el control de les baixes per incapacitat temporal emeses a partir d'aquesta data, arran de l'aplicació del Reial decret 625/2014 desenvolupat per l'Ordre ESS/1187/2015.

Els canvis més rellevants que introdueix la nova normativa són la freqüència en l'emissió dels comunicats de confirmació de la IT, que variarà en funció de la durada estimada de la baixa, i el fet que els comunicats s'han de donar **sempre després de la valoració en una visita mèdica**.

Els aspectes del pacient que es valoren per calcular la durada òptima de la baixa són: el

- **diagnòstic,**
- **el lloc de treball que ocupa d'acord amb el codi nacional d'ocupació i**
- **l'edat.**

El metge estimarà la durada de la baixa, que pot ser:

- **Molt curta:** menys de 5 dies naturals.

En aquest cas, el metge pot estendre la baixa i l'alta en el mateix moment.

- **Curta:** entre 5 i 30 dies naturals.

- **Mitjana:** entre 31 i 60 dies naturals.

- **Llarga:** més de 61 dies naturals.

Desapareix el comunicat de confirmació setmanal. El comunicat de confirmació sempre s'estendrà després d'una valoració del pacient en una visita (cal programar sempre la visita després de fer la baixa i el comunicat).

La freqüència dels comunicats de confirmació passa a dependre de la durada estimada de la malaltia que ocasiona la IT:

- **Molt curta:** no s'ha de fer cap comunicat de confirmació.
- **Curta:** el 1r comunicat s'ha de fer dins dels primers 7 dies des de la data de la baixa; el segon comunicat i posteriors, abans dels 14 dies següents.
- **Mitjana:** el 1r comunicat s'ha de fer dins dels primers 7 dies des de la data de la baixa; el segon comunicat i posteriors, abans dels 28 dies següents.
- **Llarga:** el 1r comunicat s'ha de fer dins dels primers 14 dies des de la data de la baixa; el segon comunicat i posteriors, abans dels 35 dies següents.

Després de cada visita mèdica per lliurar el comunicat de baixa o de confirmació, el metge ha de programar una nova visita de seguiment al pacient abans de la data límit calculada segons el tipus de procés. Si es modifica el diagnòstic, cal fer un nou comunicat de confirmació on quedarà reflectida la nova durada estimada de la IT. Si no s'ha fet durant el procés, és molt important registrar aquest canvi de diagnòstic quan es doni l'alta al pacient.

En el moment d'emetre el 2n comunicat de confirmació en els processos de més de 30 dies, el metge ha de fer un informe complementari per justificar la limitació de la capacitat funcional del pacient. Aquest informe es fa en el mateix comunicat de confirmació i el text es traspassa al seguiment clínic de l'ECAP. S'haurà d'actualitzar cada dos comunicats (trimestralment, ho farà l'Institut Català d'Avaluacions Mèdiques).

Amb el nou RD, el sistema públic de salut assumeix la contingència professional dels malalts que tenen cobertura de l'INSS o de l'ISM. Els assegurats amb cobertura MUFACE queden igual.

Les baixes iniciades abans del 30 de novembre de 2015 seguiran amb el model de gestió anterior. Si hi ha una recaiguda en el mateix procés passarà al model nou.

DUBTES I PREGUNTES

Inici de la IT

Quin diagnòstic haig d'entrar en cas que el pacient necessiti la baixa per una intervenció quirúrgica o tractament?

L'INSS no accepta com a motiu d'una IT una intervenció o un tractament.

Per aquest motiu s'haurà d'especificar com a diagnòstic de la IT el que ha originat la operació o el tractament. Caldrà revisar si la durada estimada que apareix per defecte és l'adequada o cal canviar-la.

Què s'ha de fer per justificar l'absència justificada de només un dia d'un pacient per un problema de salut?

Si el metge considera que el problema de salut incapacita al pacient per treballar ha de cursar una IT.

No són vàlids els justificants laborals per unes hores o per un dia

Què s'ha de fer si el pacient al que se l'ha de fer una IT treballa en més d'una empresa?

- S'ha de fer un document per cadascuna de les empreses (independentment de quin sigui el règim de cotització en cadascuna d'elles).
- Sempre han de ser amb la mateixa contingència.

En quins casos haig de fer una IT per contingència professional?

Només s'ha de fer una IT per accident laboral o malaltia professional en els casos en els que la mútua laboral del pacient sigui:

- l'INSS (Instituto Nacional de la Seguridad Social)
- l'ISM (Instituto Social de la Marina).

Què es necessita per fer una IT per accident laboral?

Per poder fer una IT per accident laboral (en els casos en que pertoqui segons la pregunta anterior) és imprescindible que el pacient porti un **comunicat d'accident de treball**.

A més, en el moment d'entrar la baixa, s'ha d'omplir una finestra que demana informació sobre:

- Si el pacient ha estat atès a l'hospital o no.
- La gravetat de les lesions.
- Part del cos lesionada. En cas que sigui més d'una, s'ha de fer constar la que tingui les lesions més greus.

Quan s'ha de fer una baixa per malaltia professional?

Si el pacient té com a mútua l'INSS (o l'Institut Social de la Marina) i presenta alguna de les malalties que la Seguridad Social considera que són malalties professionals, se li pot lliurar una baixa. En el moment de donar la baixa haurem de codificar la malaltia professional de que es tracta.

Si considerem que la malaltia que presenta està ocasionada per la feina, però no està dintre del catàleg, s'ha de considerar accident laboral.

Com podem assegurar que les dades de les IT del pacient estan actualitzades?

El sistema informàtic de l'ICAM (SIGIT) té totes les dades històriques i actuals dels processos d'IT dels pacients. Abans de fer qualsevol operació, cal consultar les dades que consten prement el botó *Quadrar dades Icam* de la pantalla Manteniment d'IT.

Com s'han de fer les baixes de molt curta durada per processos aguts?

En els casos de processos molts curts per malalties agudes es pot actuar de dues maneres:

- Si el metge està bastant segur del dia que es reincorporarà el pacient i la durada és inferior o igual a 4 dies, se li pot lliurar la baixa i l'alta el mateix dia.
- Si el metge no està segur del dia de la reincorporació, pot lliurar-li una IT amb una durada estimada de 5 dies i donar l'alta el dia anterior a la reincorporació efectiva del pacient a la feina.

Quan s'ha de fer una baixa per recaiguda?

S'ha de fer quan es volgui donar una baixa pel mateix procés d'una baixa anterior de la que ho hagin transcorregut 180 dies des de la data d'alta.

Quan es fa una baixa per recaiguda s'acumulen els dies de les IT pel mateix procés de cara a calcular la durada màxima possible de la IT (365 dies en total).

Tipus de procés	Durada estimada (dies)	Comunicats de confirmació (dies)	
		Primer	Distància màxima dels següents
Molt curt	1-4	Sense comunicats	
Curt	5-30	7	14
Mitjà	31-60		28
Llarg	>60	14	35

Curs de la IT

Què haig de fer si s'ha de canviar el diagnòstic d'una IT en curs?

Si el diagnòstic responsable de la IT canvia mentre dura aquesta, s'ha d'emetre un **comunicat de confirmació amb el nou diagnòstic**.

Tanmateix és molt important **revisar el diagnòstic de l'alta** per si no l'hem canviat durant el procés, i fer el canvi llavors.

La durada de la IT i el diagnòstic han de ser el màxim de coherents.

Què s'ha de fer quan la Mútua demana autorització al metge de capçalera per avançar una exploració?

El metge de capçalera pot, al seu criteri:

- Autoritzar ell mateix l'avançament de la prova.
- Enviar al pacient a l'ICAM per què siguin ells els que ho autoritzin.

Quan s'ha d'emetre un comunicat de confirmació?

Cada vegada que el metge visiti al pacient per controlar la malaltia que és responsable de la IT, pot emetre un comunicat de confirmació. La única restricció és que els dies transcorreguts entre un comunicat i el següent no poden sobrepassar un nombre que depèn de la Durada estimada del procés que el professional hagi decidit:

Tipus de procés	Durada estimada (dies)	Comunicats de confirmació (dies)	
		Primer	Distància màxima dels següents
Molt curt	1-4	Sense comunicats	
Curt	5-30	7	14
Mitjà	31-60		28
Llarg	>60	14	35

Quan s'ha d'incloure un informe al comunicat de confirmació?

El segon comunicat de confirmació i com a mínim cada 2 comunicats a partir d'aquest han de portar un breu informe (140 caràcters màxim) amb la situació de la malaltia que ha ocasionat l'IT.

Què s'ha de fer si el pacient no s'incorpora a la feina el dia que estava previst en una IT molt curta (4 dies o menys)?

- Si es visita al pacient el mateix dia que constava com a data d'alta, s'ha d'anular aquesta, modificar la durada estimada i emetre un comunicat de confirmació.
- Si es visita al pacient després de la data prevista d'alta, s'ha de fer una baixa per recaiguda amb la data de baixa de l'endemà.

Quina és la participació de les infermeres en el nou model d'IT?

Les infermeres poden:

- preparar una baixa que s'ha de validar posteriorment per un metge,
- imprimir els comunicats de confirmació que hagi donat el metge.

Què s'ha de fer si es rep una proposta d'alta d'una mútua laboral a través de l'ICAM?

Les mútues laborals poden fer propostes d'alta de pacients que es trobin en situació de baixa laboral per contingència comuna. Aquestes propostes arriben a l'ECAP a través d'una alerta de l'ICAM.

El metge te **5 dies** per respondre i pot actuar de diverses formes:

- Si està d'acord amb la mútua, pot lliurar l'alta al pacient.
- En cas de desacord, ha d'explicar els motius i els controls que proposa que s'han de fer (al curs clínic o responent al missatge de l'ICAM).

Finalització de la IT

Com s'han de fer les baixes de molt curta durada per processos aguts?

En els casos de processos molts curts per malalties agudes es pot actuar de dues maneres:

- Si el metge està bastant segur del dia que es reincorporarà el pacient i la durada és inferior o igual a 4 dies, se li pot lliurar la baixa i l'alta el mateix dia.
- Si el metge no està segur del dia de la reincorporació, pot lliurar-li una IT amb una durada estimada de 5 dies i donar l'alta el dia anterior a la reincorporació efectiva del pacient a la feina.

Situacions especials

Quan s'ha de fer una baixa per recaiguda?

S'ha de fer quan es volgui donar una baixa pel mateix procés d'una baixa anterior de la que ho hagin transcorregut 180 dies des de la data d'alta.

Quan es fa una baixa per recaiguda s'acumulen els dies de les IT pel mateix procés de cara a calcular la durada màxima possible de la IT (365 dies en total).

Quina és la participació de les infermeres en el nou model d'IT?

Les infermeres poden:

- preparar una baixa que s'ha de validar posteriorment per un metge,
- imprimir els comunicats de confirmació que hagi donat el metge.

Què s'ha de fer si un pacient al que l'ICAM ha donat l'alta necessita una altra baixa?

Si a un pacient l'ICAM l'ha donat l'alta, durant els 6 mesos següents el metge no li pot donar una altra baixa per qualsevol motiu.

En cas que consideri que la malaltia del pacient requereix una baixa, l'ha d'enviar a l'ICAM amb un informe en el que consti el motiu de la baixa.

Què pot fer el pacient si no està d'acord amb una alta lliurada per l'ICAM?

Si el pacient no està d'acord amb una alta lliurada per l'ICAM, el procediment a seguir és el següent:

1. Ha de presentar una reclamació prèvia a l'ICAM (disposa d'11 dies).
2. L'ICAM ha de presentar la resolució de la reclamació en un màxim de 7 dies. En cas que s'estimi la reclamació, l'alta quedarà anulada.
3. Si es desestima la reclamació el pacient pot presentar una demanda davant el Jutjat del Social.

Què s'ha de fer si el pacient en el curs d'una IT ens comunica que es trasllada de província?

En cas que el pacient ens comuniqui que es trasllada de província mentre es troba en situació de baixa laboral, hem de **marcar la casella corresponent a la pantalla del comunicat de confirmació** en l'últim part que el lliurem.

Què s'ha de fer si es rep una proposta d'alta d'una mútua laboral a través de l'ICAM?

Les mútues laborals poden fer propostes d'alta de pacients que es trobin en situació de baixa laboral per contingència comuna. Aquestes propostes arriben a l'ECAP a través d'una alerta de l'ICAM.

El metge te **5 dies** per respondre i pot actuar de diverses formes:

- Si està d'acord amb la mútua, pot lliurar l'alta al pacient.
- En cas de desacord, ha d'explicar els motius i els controls que proposa que s'han de fer (al curs clínic o responent al missatge de l'ICAM).

Quan s'ha de fer un informe de maternitat?

Habitualment, el permís de maternitat es tramita a les oficines de l'INSS després del part.

Hi ha dues situacions en les que per tramitar aquest permís es necessita un informe del metge:

- Si la mare vol començar el permís de maternitat abans del part (després de la 30ena setmana de gestació).
- Exitus del fill amb edat gestacional >180 dies.

I MES DUBTES SOBRE EL NOU REIAL DECRET I ALTRES ASPECTES

1.- Cadència dels PC. Si un procés que preveiem que serà curt, menys d'un mes amb el que els PC són cada 14 dies, s'allarga. Això vol dir que la freqüència també , o sigui, cada 28 dies o segueix cada 14 ?

SI s'allarga has de canviar la durada estimada i així es canviés la cadència dels comunicats i passen a ser la que correspon segons sigui el tipus de procés.

Els informes s'han de fer el dia del comunicat que correspongui aproximadament a la visita mensual, no s'han de fer en cap document apart, es fan en el curs del MEAP i una mica en el lloc de les limitacions funcionals del comunicat de confirmació (no s'ha aconseguit que el que escrigueu en el curs passi al comunicat), haureu de fer un còpia i pega.

2.- Els informes que fem a petició vostra, tenim de marge 4 dies per escriure?.Són 4 dies naturals o laborals?

Els informes a petició nostra depèn del motiu.. Si és una proposta d'alta, i no creeu que se li hagi de donar l'alta, si els heu de fer abans de 4 dies, però també en el MEAP, nosaltres ho podem veure i si no coincideix amb el que diu la Mútua els podrem citar per valorar-los .

3.- Recaiguda: un episodi de diarrea autolimitada , si apareix de nou al cap d'un mes, es considera recaiguda? (per temps si > 180 dies).

Una diarrea d'origen víric o bacterià o transgressió alimentària, si ha passat més d'un mes des de l'alta, no serà recaiguda, però cal vigilar quan en té moltes baixes per diarrea, potser separades 2-3 setmanes i no se li estudia.

Si hi ha una malaltia de base com pot ser un Crohn ..., si pot ser recaiguda. El temps des de l'alta si que ha de ser <180 dies, si és 181 ja no pot ser recaiguda

4.- Temps de lliurament de PC i baixa són dies laborals o naturals?.

Els 3 dies màxim que té el treballador per lliurar a l'empresa, la baixa i els parts de confirmació, són naturals.

5.- Necessitat d'IT: la PIRMI un "sou" per acudir a cursos) es considera pensió retributiva? Els famosos cursos de l'INEM (sense cobrar atur)

Els cursos en l'INEM, el PIRMI, l'ajuda familiar, la prestació major de 52a,....., no cotitzen per IT i no tenen dret a la baixa laboral.

6.- Reclamació per part del pacient a l'alta de la mútua: són 10 dies laborables , incloent el dissabte?.

SI

7.- Cadència dels parteixes malalties que al principi es preveien curtes i que s'allarguen, cada quant es donen ?: per exemple pneumonía, es preveu que serà cada 14 dies (per duració menor de 31 dies) però s'allarga. A partir del 31 dia es donen cada 28 dies com a màxim o se segueix cada 14

dies?.

Si es canvia el temps estimat de la baixa la freqüència dels comunicats variés segons hagi posat els dies, si has posat entre 31-60, el següent serà als 28 dies del dia que hagi realitzat el comunicat, si poses com a durada estimada més de 61 serà als 35 dies

8.- Quan la IT sobrepassi els 365 dies: tanquem la IT o la mantenim oberta com fem ara?

La IT s'ha de mantenir oberta i es tanqués amb resolució de l'INSS, la data de compliment dels 365 dies sortirà en el comunicat anterior a aquesta data

9.- Informes que hem d'escriure en l'e-CAP: tenim 4 dies laborals o naturals?.

Els informes han de coincidir amb els comunicats de confirmació, amb el 2º i després amb els mensuals

10.- Els Informes que hem d'escriure: al moment de la baixa i després cada 2 PC. L'aplicatiu ens avisarà? perquè si no serà un descontrol. Jo no em vaig a acordar segur.

Al moment de la baixa, has de justificar per què la fas, el 1er comunicat és l'únic que no va acompanyat d'informe, serveix sobretot per ajustar més el diagnòstic, ja que en iniciar la IT solen ser bastant inespecífics, a partir d'est, tots són mensuals si es varia la durada benvolguda i tots requereixen informe, amb el que no crec necessari l'avís.

L'informe és en el curs clínic i solament és per justificar perquè segueix en IT, no ha de ser un informe llarg

11.- M'ha sortit un dubte que no hem sabut respondre ni el referent d'IT de l'ABS ni jo mateix. En el cas que fem una baixa i una alta (perquè és un procés de menys de 5 dies) en el mateix moment i, per exemple, fem l'alta per d'aquí 4 dies i després resulta que el pacient vol anar a treballar al cap de tres dies, hem d'anul·lar l'alta i fer-ne una de nova?

Quan en una IT molt curta es dona l'alta en una data i el treballador acudeix abans perquè ja es troba millor, cal anul·lar l'alta i fer una nova amb la data de la visita en què es comprova que ja està bé per incorporar-se a treballar

12.- Respecte el permís de paternitat, no em queda clar a partir de quan es pot començar a gaudir

Es pot gaudir des del dia del part, fins just quan acaba el permís de maternitat, l'últim dia per iniciar-ho és quan finalitza el permís

13.- En la prestació de risc de l'embaràs dels autònoms, només si paga la contingència laboral la faria la mútua?, mentre que si no la pagués seria l'INSS?

Si no paga la contingència laboral, també té dret però ho ha de sol·licitar a l'INSS

14.- Respecte el que es considera o no accident de treball: una imprudència al lloc de treball es considera accident laboral o no? Alguna diapositiva parla de que si (per excés de confiança), però a l'altra torna a sortir que no seria accident laboral.

Depèn de si és imprudència temerària o no, les dues solen acabar en el jutjat, però les que són per excés de confiança se solen resoldre com a accident laboral i les altres no.

15.- Entre les dades modificables dels parts de confirmació (nom de l'empresa, etc,) també es pot modificar el tipus de baixa al CC , per exemple si has posat malaltia comuna en comptes d'accident no laboral?

Si en principi si s'haurà de canviar en lloc d'anul·lar i tornar fer, però em sembla que no estarà llest per al dia 1, sinó més endavant

16.- Pot donar-se el cas que un autònom que presta serveis per a diverses empreses tingui diferents opcions de pagament en accident laboral?. És a dir, en ser pluriempleat pot escollir pagar les contingències laborals si treballa per a una empresa i no si treballa per a una segona empresa?. O és l'opció, paga o no paga autònoms i per tant pot ser accident no laboral o accident laboral tant si presta serveis a 1 com a vàries?

Els autònoms encara que realitzin diferents treballs/activitats, solament cotitzen una vegada, per això encara que treballin per a diverses empreses solament tenen una IT i si en aquesta paguen la cobertura d'accident de treball solament us presentaran un comunicat i si allà consta que la mútua que li cobreix és la mútua INSS, vosaltres sereu els encarregats de realitzar la IT si la necessita i els comunicats de confirmació.